

NARAVOSLOVNI DAN

ŽIVA BITJA TRAVNIKA

za učence 4. razreda OŠ

prirejeno po pripravi **Jasmine Hudrap, CŠOD Ajda, april 2020**

Dragi raziskovalec!

Na kaj pomisliš ob besedi TRAVNIK? Katera živa bitja bi na travniku lahko našel?

TRAVNIK je življenjsko okolje, na katerem najdemo različne rastlinske in živalske vrste. Med rastlinskimi vrstami prevladujejo trave in travniške cvetlice. Na njem se zadržuje tudi mnogo žuželk. Ker travnik predstavlja dom mnogim rastlinskim in živalskim vrstam pravimo, da je zelo **PESTER** življenjski prostor.

Danes bo tvoja naloga ugotoviti, kakšne so rastline in živali travnika. Če boš vztrajen raziskovalec, boš lahko določil tudi njihova imena.

PRIPOMOČKI ZA DELO

Za izvedbo naravoslovnega dne boš potreboval naslednje pripomočke:

- svinčnik
- barvice
- zvezek za nit
- meter in večje ravnilo
- povečevalna lupa (če jo imaš doma)
- opazovalna posodica **ali** steklen lonček
- literatura za določevanje travniških rastlin in živali (če jih imaš doma)
- pametni telefon

Zdaj pa na delo. Vzemi vse potrebne pripomočke, sprehodi se do bližnjega travnika. Prepričaj se, da ga lahko varno raziskuješ. Če je lastnik kmet, ga vprašaj za dovoljenje.

NAVODILO ZA DELO

- V nadaljevanju bodo sledile razlage zapisane v obliki BESEDIL in NALOGE v zvezi z zapisanim besedilom. Vedno pozorno preberi besedilo, nato pa reši naloge.
- Odgovore boš pisal v zvezek za NIT. Vedno zapiši številko in naslov naloge ter vse odgovore.
- V zvezek napiši naslov: **ŽIVA BITJA TRAVNIKA-naravoslovni dan**

ČUTILA

Ljudje imamo pet čutil, to že veš. Čutilo za vid, voh, sluh in ravnotežje, tip in okus. Čutila so zelo uporabna, ker nam pomagajo zaznavati okolico. Iz okolice s čutili sprejemamo različne dražljaje. Vsa čutila pa so z živci povezana z možgani in se tako zavedamo, kaj se dogaja okoli nas.

1. naloga: ZAČUTI TRAVNIK

Na travniku si izberi prostor, ki ti je všeč. Lahko se nanj usedeš ali uležeš. Umiri se. Zapiši v zvezek.

a) Za 5 minut zapri oči. Prisluhni naravi. Kaj si ?

b) Dobro poglej okoli sebe. Kaj ?

c) Kaj ?

d) travo, kakšna je?

e) Kaj vse od spodaj naštetega vidiš na travniku?

steklenico	cvetlice	palico	papir	stol
gozdne živali	sadje		trave	vrečko
travniške živali	kamen	zemljo		

f) Na travniku so tudi rastline s cvetovi. Koliko različnih barv cvetov vidiš?
Pobarvaj z različnimi barvicami toliko kvadratkov, kolikor različnih barv cvetov vidiš.

ŽIVALI TRAVNIKA

Travnik je dom številnim živalim, ki jih uvrščamo v Kraljestvo živali. Z živalmi se ukvarja veda, ki jo imenujemo Zoologija. Živali se razlikujejo po velikosti in drugih značilnostih. Glede na skupne značilnosti jih delimo na dve glavni skupini in sicer, na vretenčarje in nevretenčarje. Na travniku bomo najpogosteje našli žuželke ter pajkovce, tudi polže, kolobarnike in če boš imel srečo tudi druge skupine živali.	Če ima žival: - 6 nog je ŽUŽELKA - 8 nog je PAJKOVEC - 1 mišičasta noga POLŽ - več kot 8 nog je STONOGA - 0 nog KOLOBARNIK - 4 noge DVOŽIVKA, PLAZILEC, SESALEC - 2 nogi PTIČ
--	---

2. naloga: KAKŠNE SO ŽIVALI TRAVNIKA?

- Na travniku poišči čim več različnih živali in jih daj v opazovalno posodico. Če je nimaš, jih daj v steklen lonček.
- **Živali ne poškoduj!** Vrnili jih boš nazaj na travnik.

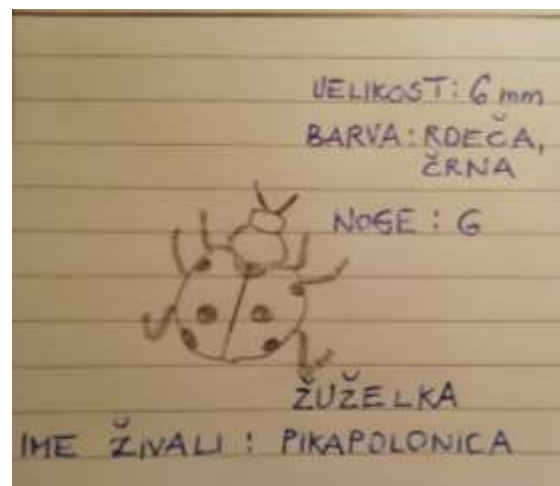

Opozorilo: Metulji so zelo občutljive živali, zato jih ni priporočljivo prijemanj z rokami. Lovimo jih s posebno lovilno mrežo – metuljnico. Ker pa je ti nimaš, se lovljenju metuljev izogni. Prav tako se izogni lovljenju živali, ki te lahko pičijo. Saj jih poznaš! To so **čebele, ose, čmrliji ter sršeni**. Vse te živali le dobro opazuj, če se slučajno usedejo na kak cvet. Opazuj jih, kaj delajo.

- Dobro opazuj žival (kaj dela, kako se premika, kakšne barve je, koliko nog ima).
- Vsako **natančno** nariši.

ŽUŽELKA	<u>Pri risanju bodi pozoren na:</u> - število nog, ki so na oprsju - tipalnice, ki so na glavi - krila, ki so na oprsju - izrastke, ki so lahko na zadku
-----------------------	--

- Z merilom izmeri njeno velikost v **mm**.
- Poglej in oceni kakšne barve je.
- Zanimivo bi bilo, če bi lahko izvedel, kako se žival **IMENUJE**. Če si s sabo vzel knjigo o travniških živalih, poglej vanjo. Če je nimaš, lahko žival fotografiraš in doma pobrskaš po spletu in poiščeš njihova strokovna imena.

PESMI O TRAVNIKU

Travnik je lahko navdih za zapis številnih lepih pesmi. To na desni strani je zapisal Mark. Preberi jo.

Pesem o travniku

Zakaj je travnik zelen?
Ker je regrat na njem rumen.
Zakaj je pa mak rdeč?
Ker je nanj splaval metulj žareč.

Zakaj modro je nebo?
Ker drugače dežja ne bi bilo.
Zakaj je megla zabrisana?
Ker je naša pesmica pisana
in naša domišljija narisana.

»Mark«

3. naloga: IZMISLI SI PESEM O TRAVNIKU?

- Zdaj pa si na vrsti ti. Zapiši pesem o travniku, izmisli si tudi naslov zanjo.
- Vanjo lahko vključiš besede iz 1. naloge: ZAČUTI TRAVNIK.
- Pesem je lahko zapisana v eni kitici, lahko v dveh (kot Markova), če pa si rojen pesnik, je lahko še daljša.
- Če želiš, mi jo pošlji na elektronsko pošto. Mogoče se nam pa nabere travniška pesniška zbirka za objavo na spletni strani šole...

